

har det ærede Medlem jo ogsaa indrømmet, den havde sin særlige Mission, og den blev forstaaet i Tyskland. Man ser, at der skrives i den tyske Admiralstabs Beretning: Vi har ved dette for det første naaet, at Danmark har nærmet sig os. Det var altsaa den tyske Opfattelse af dette, den behøver ikke at være rigtig, men det var den tyske Opfattelse, og det kan meget let se saaledes ud for Omverdenen, som ikke er fuldstændig inde i den ejendommelige Tankegang, som prægede Landets daværende Regering.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. P. Munch har Ordet for en kort Bemærkning.

P. Munch: Jeg anser ikke de Ord for overflødige, saaledes som de fandtes i den paagældende Erklæring, det var ikke et Telegram, men en Erklæring, afgivet overfor den tyske Gesandt her, men de havde, som det ærede Medlem siger, deres særlige Mission, nemlig den ganske bestemte Mission at berolige det Land, som havde Mistanke til Danmark paa Grund af hele den Maade, hvorpaa Forholdet havde været mellem Danmark og Tyskland tidligere, og paa Grund af de militære Forhold, som da fandtes i Danmark. Denne særlige Mission havde den paagældende Udtalelse. Den løste denne Opgave og bidrog derved til at holde Danmark udenfor Krigen. At den saa bagefter ogsaa har givet Stof til den Art partipolitisk Agitation, som de ærede Herrer her behager sig i, forbyrser mig ikke, men jeg tror, at det vilde tjene til mere Ære for dem, om de ikke indlod sig derpaa.

Boa: Den Opmærksomhed, det vakte, da jeg under mit første Indlæg i denne Sag henstillede til den højtærede Regering og dette høje Ting at afbryde disse Forhandlinger og nedsætte en ny Kommission, forstaar jeg i og for sig saa godt. Jeg forstaar saa godt, at de Medlemmer, der hidtil har siddet i vore Militærkommissioner, siger: Gud fri os for en ny Militærkommissions Rædsler, men det var heller ingenlunde min Tanke, at man skulde nedsætte en Militærkommission. Det Materiale, vi har liggende, og den Debat, der i dette høje Ting er ført om det militære Spørgsmaal, maa være mere end udtømmende, men jeg synes, at denne Delen sig i Grupper, saaledes at man ikke kan faa en Generalnævner for, hvilke Foranstaltninger et lille Folk som det danske skal træffe, specielt for udad til at hævde sin Selvstændighed, maa give mig nogen Ret til at udkaste en saadan Tanke, at vi nu skulde søge paa et andet Grundlag at skit-

sere noget, Nationen kan samles om. Men jeg kan ikke tænke mig, at dette, som den ærede Ordfører for Venstre, Hr. I. A. Hansen sagde, at ingen af de foreslaaede Ordninger ude i Befolkningen skulde kunne samle et Flertal for sig, skulde være noget Udtryk for, at Nationen som saadan skulde føle sig tilfreds med det Forslag, Regeringen her har lagt paa Tingets Bord. Jeg nærer den Tro, at man skulde nedsætte en Kommission, der fik en ganske snævert afgrænset Opgave og ikke nogen refererende Opgave, som ikke skulde meddele, hvad der er sket siden 1909, hvorledes vor nuværende Forsvarsordning har virket under Krigen og lignende, men, som jeg sagde sidst, med Pædagogernes Forslag som Udgangspunkt skulde søge at tilvejebringe en Ordning, der kunde vinde Forstaaelse ude i Befolkningen, og aflevere en Kalkule over, hvad den Ordning vilde koste. Det tror jeg var en Opgave, som var en Kommission værdig. Jeg tror ikke, der kan komme noget godt ud af selve Forliget mellem Venstre og de Konservative paa det Grundlag, der er forelagt her. Det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen forstod efter mine Udtalelser, at jeg vilde have Ungdommen uddannet paa Højskolerne. Dette synes jeg ikke det ærede Medlem har nogen Grund til at forstaa efter mine Udtalelser. Jeg sagde, at jeg kunde tænke mig, at en saadan Værneskole tog den danske Folkehøjskole som Mønster. Jeg kunde ogsaa meget vel tænke mig, at man, hvor der var Plads omkring paa Folkehøjskolerne, kunde uddanne nogle af disse Forskoleelever. Jeg mener, at efter den Ordning, jeg tænker mig, vil der blive en hel Del Militæretablissementer ledige, hvor man kunde installere disse Skoler. Det er ikke uinteressant for mig, at ærede Medlemmer af Partiet Venstre, som det ærede Medlem Hr. Nørskov og det ærede Medlem Hr. Vanggaard, i Virkeligheden er inde paa de Tanker, jeg nærer. Men det er unægtelig noget trist, naar man saa ser i en Situation, hvor disse Tanker af Regeringen kunde føres ud i Livet — det ærede Medlem Hr. Vanggaard kaldte dem for gamle Venstretanker —, at det ærede Parti saa ikke i nogen Maade gør noget Forsøg paa at føre disse gamle Venstretanker, Venstreidealer, ud i Livet, men stadig vil lappe paa en Ordning, som jeg ikke tror nyder nogen Tilid i den danske Befolkning, navnlig ikke i den Del, som Partiet Venstre repræsenterer. Den højtærede Forsvarsminister sagde til mig, at han mente, det var ugørligt at føre disse Tanker ud i Livet, først og fremmest fordi, som Venstres Ordfører sagde, Høj-